



Лідерство та антикризове управління

Робоча програма навчальної дисципліни (Силабус)

● Реквізити навчальної дисципліни

Рівень вищої освіти	Третій (аспірантський)
Галузь знань	28 Публічне управління та адміністрування
Спеціальність	281 Публічне управління та адміністрування
Освітня програма	Публічне управління та адміністрування
Статус дисципліни	Нормативна
Форма навчання	очна (денна, вечірня)
Рік підготовки, семестр	2 курс, весняний семестр
Обсяг дисципліни	3 кредити
Семестровий контроль/ контрольні заходи	залік
Розклад занять	http://rozklad.kpi.ua/Schedules/
Мова викладання	Українська
Інформація про керівника курсу / викладачів	Лектор: д.е.н., професор, Войтко Сергій Васильович, s.voytko@kpi.ua Практичні: д.е.н., професор, Войтко Сергій Васильович, s.voytko@kpi.ua
Розміщення курсу	https://do.ipk.kpi.ua/course/view.php?id=3218

● Програма навчальної дисципліни

1. Опис навчальної дисципліни, її мета, предмет вивчення та результати навчання

Дисципліна «Лідерство та антикризове управління» є однією з нормативних дисциплін для фахівців з публічного управління та адміністрування.

Метою навчальної дисципліни Метою навчальної дисципліни є формування у аспірантів знань міждисциплінарний та системно-структурний підходів до розуміння і вивчення основних проблем лідерства та антикризового менеджменту, а також сформувати у аспірантів теоретичні знання у сфері лідерства та засад антикризового управління соціальними системами. Стосовно практичних навичок, то аспірант має аналізувати стан зовнішнього соціокультурного середовища та, на основі оцінювання процесів у ньому, здійснювати управління, у тому числі антикризове.

Предметом вивчення дисципліни «Лідерство та антикризове управління» є потреби суспільства у визначенні, формуванні та використанні лідерства у суспільній діяльності та антикризового менеджменту з метою запобігання кризовим явищам і виходу з них.

Програмні результати навчання:

компетентності: формувати чіткі та усвідомлені уявлення про сутність лідерства та особливості управління колективами; визначати особливості сучасного стану суспільства та окремих його груп з використанням класифікаційних ознак; класифікувати методи, підходи, технології та процедури лідерства; реалізувати на практиці навички антикризового управління в умовах економіки знань та Індустрії 4.0; використовувати інструментарій антикризового менеджменту; реалізовувати на практиці теоретичні основи для формування компетенцій, необхідних для виконання функцій лідера та реалізації засад антикризового менеджменту;

знання: теоретичних засад феномену лідерства, розуміння основних тенденцій та напрямів еволюції понять «управління», «менеджмент»; цілей, завдань і методології антикризового управління; законів, закономірностей, принципів і механізмів антикризового менеджменту; організаційно-правових засад антикризових комунікацій у трудових колективах і публічній адміністрації; методик аналізу та систематизації законодавчих та інших нормативних актів, що регулюють відносини підпорядкованості в організаційних структурах; процесу оцінювання систем антикризового менеджменту бюджетних установ, комерційних і неприбуткових організацій; інструментарію оцінювання причинно-наслідкових зв'язків сталого розвитку та можливості банкрутства в управлінських практиках;

уміння: застосовувати основи методології, технологій та процедур антикризового менеджменту бюджетних установ, комерційних і неприбуткових організацій; обґрунтовувати пріоритетні напрями у розвитку сучасних моделей лідерства; досліджувати антикризові форми управлінської діяльності у публічному просторі та у сфері підприємництва; аналізувати та тлумачити чинне законодавство щодо діяльності публічної адміністрації в умовах конфлікту; самостійно осмислювати особливості інформаційного забезпечення суб'єктів публічної сфери в процесі антикризових комунікацій; робити узагальнені висновки та пропозиції щодо формування публічних відносин на основі лідерства; застосовувати на практиці основні категорії антикризового управління; прогнозувати економічність, ефективність і результативність систем антикризового менеджменту; виконувати документальну роботу за допомогою інформаційно-комунікаційних технологій з антикризового менеджменту; налагоджувати інформаційні зв'язки за напрямами антикризової управлінської комунікації; розроблювати програми, проекти з розвитку місцевого самоврядування у контексті децентралізації управління;

навички: виявляти передумови формування лідерства у колективі та обирати методи реалізації формального та неформального лідерства на практиці; аналізувати стан внутрішнього та зовнішнього середовищ організації з метою виявлення проблемних і кризових ситуацій; проводити сегментування і класифікацію станів у колективі; формувати та реалізовувати заходи з антикризового управління; надавати пропозиції з удосконалення організаційно-управлінської структури організації;

досвід: практичні навички формування засад лідерства у колективі та вирішення простих антикризових ситуацій у функціонуванні організаційних структур різного рівня та різної правової форми.

2. Пререквізити та постреквізити дисципліни (місце в структурно-логічній схемі навчання за відповідною освітньою програмою)

Дисципліна опирається на знання, що отримані при вивченні дисциплін «Теорія і методологія публічного управління та адміністрування» (код навчальної дисципліни НД 3), «Стратегічні напрями розвитку електронного урядування» (НД 5), «Відкриті дані у сфері публічного управління» (НД 6), а також базовий рівень володіння англійською мовою не нижче А2.

На результатах навчання з дисципліни «Лідерство та антикризовий менеджмент» базуються такі дисципліни «Системний аналіз та моделювання в публічному управлінні» (НД 4), «Філософія управління та забезпечення сталого розвитку» (НД 7).

3. Зміст навчальної дисципліни

Тема 1. Лідерство: поняття та форми

- 1.1. Поняття лідерства та його концепції
- 1.2. Лідерство та керівництво
- 1.3. Формальне та неформальне лідерство

- 1.4. Новітні концепції лідерства
- Тема 2. Теорії лідерства
 - 2.1. Різновиди лідерства
 - 2.2. Теорії «Х» та «У» МакГрегора
 - 2.3. Теорія «Z» Вільяма Оучи
 - 2.4. Теорії ситуаційного лідерства
- Тема 3. Підходи до вивчення лідерства
 - 3.1. Ситуаційний підхід до вивчення лідерства
 - 3.2. Системний підхід до вивчення лідерства
 - 3.3. Причинно-наслідковий підхід до вивчення лідерства
- Тема 4. Лідерство: різновиди та особливості
 - 4.1. Лідерство у бізнес-середовищі
 - 4.2. Лідерство у політичній сфері
 - 4.3. Неформальне лідерство
 - 4.4. Визнання лідерства та світові рейтинги лідерів
- Тема 5. Управління кадрами в умовах кризового стану на підприємстві
 - 5.1. Кадрова політика в антикризовому менеджменті
 - 5.2. Моральне заохочення працівників при кризовому стані підприємства
 - 5.3. Кадровий резерв в умовах кризи
 - 5.4. Дистанційне виконання працівником функціональних обов'язків
 - 5.5. Гнучкий режим робочого часу в кризовій ситуації
- Тема 6. Кризові явища та принципи антикризового управління
 - 6.1. Криза підприємництва та кризові явища в економіці
 - 6.2. Системні принципи антикризового управління
 - 6.3. Універсальні та специфічні принципи антикризового управління
 - 6.4. Категоріально-понятійний апарат антикризового управління
- Тема 7. Світові майданчики з управління кризовими ситуаціями
 - 7.1. Засади функціонування європейської системи антикризового управління
 - 7.2. Європейський підхід до антикризового управління
 - 7.3. Американська та японська моделі функціонування механізму антикризового управління
 - 7.4. Антикризове управління при захисті населення і територій від надзвичайних ситуацій техногенного та природного характеру в Україні
 - 7.5. Основні заходи у сфері захисту населення і територій
- Тема 8. Організаційно-управлінські засади антикризового менеджменту та лідерства
 - 8.1. Використання мережевих структур у подоланні кризи організаційної структури
 - 8.2. Аутсорсинг і дистанційований лідер
 - 8.3. Плоскі управлінські структури
- Тема 9. Уникнення кризових явищ в епоху Індустрії 4.0
 - 9.1. Засади реалізації Четвертої промислової революції
 - 9.2. Особливості ведення бізнесу в умовах Індустрії 4.0
 - 9.3. Трансформативні інновації в промисловому розвитку
 - 9.4. Синтез кризових явищ в Індустрії 4.0
- Тема 10. Ресурсне забезпечення процесів антикризового управління
 - 10.1. Кадрове забезпечення в Індустрії 4.0
 - 10.2. Фінанси в антикризовому управлінні
 - 10.3. Знання як ресурс в антикризовому управлінні
- Тема 11. Соціальна відповідальність в несприятливих підприємницьких умовах
 - 11.1. Соціальна відповідальність у передкризовій, кризовій та післякризовій ситуаціях
 - 11.2. Соціально відповідальне управління колективом і лідерство
 - 11.3. Антикризовий менеджмент і лідерство для соціально-економічної системи
- Тема 12. Управлінські рішення лідерів і наслідки їх реалізації у кризовій ситуації

- 12.1. Лідерство політичних еліт у антикризовому управлінні
- 12.2. Управлінське рішення як програма дій у кризовій ситуації
- 12.3. Освітня сфера у запобіганні кризових явищ

4. Навчальні матеріали та ресурси

Базова література:

1. Войтко С. В. Лідерство та антикризовий менеджмент : підручник / С. В. Войтко, А. А. Мельниченко. – Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського. Вид-во "Політехніка", 2021. - 194 с.
2. Кононець М. О. Психологія лідерства : навч. посібн. / М. О. Кононець, за заг. ред. О. В. Винославської. Київ: КВІЦ, 2020. - 252 с.
3. Борзенко В. І. Антикризове управління: навч. посібник / В. І. Борзенко – Харків: ФОП «Іванченко І. С.», 2016. – 232 с.
4. Розвиток лідерства / Л. Бізо, І. Ібрагімова, О. Кікоть, Є. Барань, Т. Федорів // ; за заг. ред. І. Ібрагімової. — Київ, Проект «Реформа управління персоналом на державній службі в Україні», 2012. — 400 с.
5. Кульчій О. І. Антикризове управління: навч. посіб. / О. І. Кульчій Полтава: ПолтНТУ, 2016. – 120 с.

Додаткова література:

1. Бізо Л. Розвиток лідерства / Л. Бізо, І. Ібрагімова, О. Кікоть, Є. Барань, Т. Федорів ; за заг. ред. І. Ібрагімової. — Київ : Проект «Реформа управління персоналом на державній службі в Україні», 2012. — 400 с.
2. Скібіцький О. М. Антикризовий менеджмент : навч. посіб. / О. М. Скібіцький. – Київ : Центр учбової літератури, 2009. – 568 с.
3. Бальвас І. Г. Диференційно-порівняльний підхід до аналізу стану промислового виробництва України у міжкризовий та кризовий періоди / І. Г. Бальвас, С. В. Войтко // Економіка промисловості: наук.-практ. журнал. – Донецьк: Інститут економіки промисловості НАН України, 2009. – № 4 (47). – С. 69–72.
4. Бальвас І. Г. Сценарний підхід до аналізу економічної кризи на основі макроекономічних показників (на прикладі країн G8 та України) : збірн. наук. праць «Актуальні проблеми економіки та управління» – Київ : НТУУ «КПІ» ВПІ ВПК «Політехніка». 2009. – Вип. 3. – С. 17–20.
5. Войтко С. В. Взаємозв'язок прямих іноземних інвестицій та кризових явищ в економіках країн світу / С. В. Войтко, А. А. Кугій // Вісник Дніпропетровського університету імені Олеся Гончара. Серія «Економіка». – Дніпропетровськ : Видавець Біла К. О., 2016. – №10/1. Том 24. – С. 104–111.
6. Мельниченко А. А. Антикризове державне управління в контексті подолання проблеми бідності: соціологічний підхід / Мельниченко А. А., Мельниченко С. В., Бондаренко А. І. // Вісник НТУУ «КПІ». «Політологія. Соціологія. Право» : зб. наук. праць. – Київ, 2010. – № 4(8). – С. 67–74.

Рекомендації та роз'яснення:

- матеріали з переліку знаходяться у Науково-технічній бібліотеці ім. Г. І. Денисенка, на сайтах <https://opac.kpi.ua>, <https://ela.kpi.ua>, <https://books.google.com.ua>;
- обов'язковими для прочитання є літературні джерела під номерами 1, 2 та 3, інші джерела є факультативними;
- аспірант має джерело 1 з базового переліку опрацювати повністю, інші використовувати як довідникові;
- Приведені джерела містять основні положення, які стосуються кожної з тем.

5. Методика опанування навчальної дисципліни

Запланованими видами навчальних занять є лекції, практичні заняття, виконання індивідуальних завдань у вигляді підготовки доповіді на практичні заняття. Застосовуються підходи активного індивідуального та колективного навчання, які визначаються такими методами та технологіями: 1) методи проблемного навчання (проблемний виклад теми лекції, обговорення класичних кейсів за дисципліною, формування і розгляд сучасних кейсів); 2) особистісно-орієнтовані (розвиваючі) технології, засновані на активних формах і методах навчання («мозковий штурм», «аналіз ситуацій» ділові, рольові та імітаційні ігри, дискусія, експрес-конференція, навчальні дебати, круглий стіл, кейс-технологія, проектна технологія та ін.); 3) інформаційно-комунікаційні технології, що забезпечують проблемно-дослідницький характер процесу навчання та активізацію самостійної роботи аспірантів, а також лекції та семінарські заняття на основі презентації.

Основними цілями практичних занять є обговорення і перевірка рівня засвоєння теоретичного матеріалу, виконання практичних завдань, які актуалізують теоретичні знання аспірантів і розвивають навички їх прикладного застосування. Ці заняття мають на меті розвиток у аспірантів вміння працювати з літературою, проведення публічних виступів, формулювання та відстоювання власної позиції, вміння брати активну інтерактивну участь у дискусії, формулювання і розв'язання задач.

6. Самостійна робота аспіранта

Самостійна робота організовується викладачем на кожному практичному занятті постановкою завдання аспірантам з пошуку, класифікації та систематизації інформації, яка буде необхідною на наступне практичне заняття. Також кожного заняття надається аспірантові індивідуальне домашнє завдання, яке він має виконати та надати викладачеві на наступному занятті. Орієнтовний термін виконання кожного завдання – 1 година. Також на першому лекційному занятті аспірантам оголошується перелік питань та літературні джерела, у яких знаходиться необхідний матеріал, для самостійного вивчення. Також надаються матеріали (перелік тем рефератів /доповідей/) для підготовки реферату за проблематикою навчальної дисципліни – орієнтовні витрати часу 5 годин.

7. Політика навчальної дисципліни

Система вимог до освоєння матеріалу навчальної дисципліни аспірантом:

- відвідування лекцій та практичних занять є обов'язковим;
- поведінка на заняттях має відповідати нормам, положенням, нормативним документам Міністерства освіти і науки України та Київського політехнічного інституту ім. Ігоря Сікорського. На заняттях аспірант має проявляти активність, особливо на практичних заняттях;
- захист індивідуальних завдань відбувається у формі діалогу, відповідей на питання, аргументації своїх тверджень;
- правила призначення заохочувальних і штрафних балів: заохочувальні бали надаються за виконання додаткових навчальних завдань, штрафні бали знімаються за виконання завдань пізніше встановлених термінів;
- політика дедлайнів і перескладань: викладач на кожне завдання встановлює кінцевий термін його виконання, можливе доопрацювання невірно виконаних завдань за узгодженням з викладачем; перескладання заліку здійснюється згідно положень Університету;
- політика щодо академічної доброчесності базується на Кодексі честі: <http://kpi.ua/code>.

8. Види контролю та рейтингова система оцінювання результатів навчання (PCO)

Поточний контроль: експрес-опитування, опитування за темою заняття.

Календарний контроль: провадиться двічі на семестр як моніторинг поточного стану виконання вимог силабусу.

Семестровий контроль: залік

Умови допуску до семестрового контролю: семестровий рейтинг більше 60 балів.

Робота на практичних заняттях оцінюються на 20 балів максимум, кожному аспірантові надається можливість вирішити 4 задачі, кожна з них оцінюється від 0 до 5 балів.

Виконання домашніх завдань оцінюється максимум на 20 балів, заплановано 10 домашніх завдань, кожне з яких оцінюється від 0 до 2 балів.

Підготовка реферату та доповіді оцінюється на 20 балів: від 0 до 20 балів.

Календарний контроль здійснюється на основі виконання домашніх завдань. Кожен модульний контроль – це 5 домашніх завдань. Для зарахування (атестації) календарного контролю достатньо набрати 11 балів з 20.

Таблиця відповідності рейтингових балів оцінкам за університетською шкалою:

<i>Кількість балів</i>	<i>Оцінка</i>
<i>100-95</i>	<i>Відмінно</i>
<i>94-85</i>	<i>Дуже добре</i>
<i>84-75</i>	<i>Добре</i>
<i>74-65</i>	<i>Задовільно</i>
<i>64-60</i>	<i>Достатньо</i>
<i>Менше 60</i>	<i>Незадовільно</i>
<i>Не виконані умови допуску</i>	<i>Не допущено</i>

9. Додаткова інформація з дисципліни

Дистанційне навчання

Можливе синхронне дистанційне навчання з використанням платформ для відеоконференцій та освітньої платформи для дистанційного навчання в університеті.

Позааудиторні заняття

У межах вивчення навчальної дисципліни можлива участь у конференціях, форумах, круглих столах, олімпіадах відповідного спрямування

Інклюзивне навчання

Допускається

Робочу програму навчальної дисципліни (силабус):

Складено: професор, д.е.н., професор кафедри теорії та практики управління, Войтко Серій Васильович

Ухвалено кафедрою теорії та практики управління (протокол №13 від 03.06.2021р.)

Погоджено Методичною комісією факультету (протокол № 6 від 29.06.2021р.)

Домашнє завдання

Завдання 1. Сформулюйте власне визначення понять «лідерство» та «керівництво».

Завдання 2. Визначте 3–5 професій з «Класифікатора професій України (ДК 003:2010), які стосуються формального лідерства. Зазначити коди за класифікатором професій (КОД КП), номери випусків ЄТКД (Єдиний тарифно-кваліфікаційний довідник робіт та професій робітників) і номери випусків ДКХП (Довідник кваліфікаційних характеристик професій працівників), а також професійну назву роботи.

Завдання 3. Оберіть набори класичних теорій лідерства (за списком групи) та знайдіть для них одну чи декілька подібних теорій з новітніх теорій лідерства.

Набори класичних теорій лідерства:

Набір 1. Теорія рис, теорія великої особистості (1948 р., Р. М. Стогдилл).

Набір 2. Поведінкові теорії (а) університет Огайо, б) Мічиганський університет, в) Техаський університет).

Набір 3. Ситуаційні теорії (а) Ф. Фідлера, б) П. Херсі та Б. Бланчард, в) В. Врум і Ф. Йеттон).

Набір 4. Трансформаційне лідерство, харизматичний лідерство.

Набір 5. Трансакційне лідерство, теорія «шлях–мета» (М. Еванс і Р. Хаус).

Набір 6. Теорія К. Левіна, Теорія (модель) суцільного середовища (континууму) (Р. Танненбаум і У. Шмідт).

Набір 7. Інтерактивне керівництво (жіночий підхід до лідерства), віртуальне лідерство.

Набір 8. Форми ідеального лідерства: Лідерство-служіння; Лідерство 5-го рівня (за моделлю Дж. Коллінза).

Набір 9. Теорія Д. МакГрегора (стили Х та Y).

Набір 10. Теорія Р. Лайкерта (організації 1, 2, 3, 4 типів).

Новітні теорії лідерства:

а) теорія «емоційного інтелекту» Д. Голмана /1995р./;

б) концепція «гарячих груп» і теорія сполучного лідерства Дж. Ліпман-Блюмен /1995р., 1997р./;

в) теорія «двигуна лідерства» Н. Тічі /1997р./;

г) теорія опосередкованого лідерства Р. Фішера і А. Шарпа /1998р./;

д) ідея «розподіленого» або «такого, що розділяється» лідерства Д. Бредфорда та А. Коена /1998р./;

е) концепція «трубопроводу лідерства» /2001р./;

є) теорія «стимулювання внутрішнього» лідерства К. Кэшмана /2001р./;

ж) концепція «первинного» лідерства Д. Голмана та Р. Бояциса /2002р./;

з) лідерство як управління парадоксами Ф. Тромпенаарса та Ч. Хемпден-Тернера /2002р./).

Завдання 4. Приведіть критерії, якими би Ви користувалися при вивчення лідерства за ситуаційним і системним підходами.

Завдання 5. Приведіть і опишіть зі своєї точки зору ефекти часу та місця у формуванні лідерів бізнесу (рекомендується розглянути діяльність TOP-менеджерів корпорацій з капіталізацією понад 1 млрд дол.).

Завдання 6. Приведіть 2-3 науково обґрунтовані періоди циклічних процесів в економіці та визначте на якій стадії була економіка України у різні роки (роки розподіляються у групі з метою не повторення однакових періодів).

З науково обґрунтованими та систематизованими циклічними процесами можна ознайомитися у статті (табл. 3), а також у приведеній літературі у кінці цієї статті за посиланням <http://www.economy.nauka.com.ua/?op=1&z=1858>).

Завдання 7. Запропонуйте перелік заходів (до 10 пунктів) антикризового управління для транснаціональних корпорацій з капіталізацією понад 1 млрд дол. при припущенні того,

що вони у поточний період попали у кризову ситуацію (оберіть різні компанії з метою не повторення однієї і тієї ж компанії серед аспірантів у групі).

Завдання 8. Для обраної у Завданні 7 корпорації знайдіть у ЗМІ за останній місяць інформацію, яка стосується безпосередньо неї (не більше 10 новин). Класифікуйте цю інформацію стосовно сильних і слабких сигналів).

Завдання 9. Опишіть науковим стилем (від 0,5 до 1,0 сторінки, 14 пт, інтервал 1,0) можливу трансформацію ресурсів Вашого підприємства (можна взяти обране вище підприємство, або те, на якому Ви працюєте / працювали). У описі звернути увагу на рейтингування джерел ресурсів за важливістю для підприємства, доступності їх для підприємства, можливості самозабезпечення ними на підприємстві. Доцільно привести способи мобілізації та інтенсифікації ресурсного забезпечення на поточному періоді та у період кризового стану.

Завдання 10. Розподілити серед аспірантів групи по 3 питання з переліку, що приведені нижче. За кожним завданням знайти інформацію і підготувати відповідь у обсягу до 1000 знаків (близько півсторінки).

Перелік питань для заліку

1. Сформулюйте поняття «лідерство» та «керівництво».
2. Розкрийте особливості формального та неформального лідерства.
3. Приведіть класичні та новітні теорії лідерства.
4. Розкрийте положення концепції харизматичного лідерства.
5. Розкрийте положення концепції перетворюючого лідерства (лідерства для змін).
6. Поясніть сферу застосування теорії «Х» і «Y» МакГрегора.
7. Розкрийте модель ситуаційного лідерства Стінсона-Джонсона.
8. Охарактеризуйте системи лідерства в менеджменті за Лайкертом.
9. Поясніть континуум лідерської поведінки Танненбаума-Шмідта.
10. Охарактеризуйте особливості ситуаційного та системного підходів вивчення лідерства.
11. Охарактеризуйте особливості лідерства у бізнес-середовищі та у політичній сфері.
12. Розкрийте феномен топ-менеджерів.
13. Опишіть ефекти часу та місця у формуванні лідерів бізнесу.
14. Приведіть перелік індикаторів, що характеризують бізнес-лідерство.
15. Розкрийте феномен політичних еліт.
16. Приведіть критичні та функціональні теорії еліт.
17. Розкрийте співвідношення термінів еліта та панівний клас.
18. Розкрийте модель «Мітчелла і Хауса» та модель «шлях-ціль».
19. Покажіть взаємозв'язок між керівником і підлеглими на основі моделі Фідлера.
20. Порівняйте авторитарне, демократичне та ліберальний стилі керівництва.
21. Охарактеризуйте управлінські рішення як програми до дій.
22. Приведіть перелік принципів і функцій антикризового управління.
23. Опишіть методи та процес антикризового управління.
24. Назвіть рівні ієрархії системи управління та напрями інформаційних потоків.
25. Охарактеризуйте етапи розвитку та наукові школи управління.
26. Опишіть сутність передбачення кризи чи кризового явища.
27. Розкрийте процедуру аналізу симптомів стану об'єкту в умовах кризи.
28. Опишіть інструментарій нівелювання кризового явища.
29. Поясніть мету забезпечення подальшого стійкого розвитку системи.
30. Приведіть функції та функціональні стратегії антикризового управління.
31. Наведіть характеристику методів та інструментарію антикризового управління.
32. Приведіть перелік заходів антикризового управління.
33. Розкрийте особливості оперативного виявлення ознак кризового стану.
34. Наведіть можливі слабкі та сильні сигнали зовнішнього та внутрішнього середовищ.
35. Розкрийте процес управління проектами як засіб оперативного управління у кризовій ситуації.

36. Класифікуйте ознаки ресурсів організації.
37. Опишіть процес забезпечення ресурсами організації.
38. Встановіть критерії для визначення критичних рівнів ресурсів організації.
39. Приведіть способи мобілізації та інтенсифікація ресурсного забезпечення.
40. Опишіть інтенсивне та екстенсивне використання ресурсного забезпечення.
41. Назвіть показники, які відображають можливість чи наявність кризового стану.
42. Поясніть необхідність аудиту фінансової діяльності підприємств і організацій.
43. Розкрийте такі стани підприємств як банкрутство та санація.
44. Розкрийте механізми виникнення циклічних кризових ситуацій.
45. Охарактеризуйте соціально-політичні та факторні цикли.
46. Наведіть можливості використання циклічних процесів для становлення лідерів.
47. Охарактеризуйте процеси керування політичними, конституційними, урядовими кризами.
48. Охарактеризуйте процеси корпоративного управління у антикризовому менеджменті.
49. Розкрийте можливості використання положень концепції сталого розвитку у подоланні соціально-економічних криз.